

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 695/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Danielom Mikulášom, advokátom, Červenej armády 1, Martin, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava I sp. zn. 6Tp/63/2024 z 12. novembra 2024 takto

rozhodol:

- Ústavnú sťažnosť **prijíma** na ďalšie konanie v celom rozsahu.
- Okresnej prokuratúre Bratislava I **ukladá**, aby sa do právoplatnosti rozhodnutia o ústavnej sťažnosti zdržala akýchkoľvek ďalších úkonov na základe príkazu na zaistenie majetku prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. Pnm 211/24/1101-7 z 30. septembra 2024 smerujúcich k odovzdaniu zaistenej ikony na územie cudzieho štátu.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. novembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy uznesením mestského súdu o jeho sťažnosti proti uzneseniu prokurátora o zaistení ikony sťažovateľa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1805 zo 14. novembra 2018 o vzájomnom uznávaní príkazov na zaistenie a príkazov na konfiškáciu (ďalej len „nariadenie“) a zákona č. 650/2005 Z. z. o vykonaní príkazu na zaistenie majetku alebo dôkazov v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon, zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok a zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vykonaní príkazu“).

II.

2. Cyperský súd po zistení, že ikona bola na Slovensku políciou v júli 2024 zaistená, 24. septembra 2024 nariadil jej zaistenie, k čomu priložil osvedčenie podľa prílohy 1 nariadenia,

keďže cyperská polícia vyšetruje spáchanie trestných činov v súvislosti so stratou ikony v roku 1974.

3. Okresná prokuratúra uznesením č. k. Pnm 211/24/1101-7 z 30. septembra 2024 podľa čl. 7. ods. 1 nariadenia a § 1 ods. 2 a § 8 ods. 3 písm. a) zákona o vykonávaní príkazu uznala nariadenie cyperského súdu a ikonu zaistila. Bola toho názoru, že skutočnosti nasvedčujú tomu, že ikona je výnosom z trestnej činnosti. Pritom jej bolo známe, že v Nemecku bolo vedené trestné stíhanie pre trestný čin priekupníctva, no nemecké štátne zastupiteľstvo v novembri 2022 toto trestné stíhanie zastavilo, keďže nebolo možné dospieť k záveru, že by v Nemecku došlo k spáchaniu trestného činu z dôvodu, že nemožno zistiť, ako sa ikona dostala do Nemecka, ikonu už od roku 1997 držal vlastník galérie a po jeho smrti ju nadobudla obchodná spoločnosť, ktorá ju v roku 2020 predala do zahraničia, a nemožno ustáliť vedomosť konateľa tejto obchodnej spoločnosti o nezákonom pôvode ikony. Okresná prokuratúra nezistila dôvody na odmietnutie uznania a vykonania príkazu podľa čl. 8 nariadenia a § 11 ods. 1 zákona o vykonaní príkazu, keďže nie je dôvod spochybníť cyperskými orgánmi deklarovanú skutočnosť, že ikona bola odcudzená v roku 1974.

4. Proti tomu podal sťažovateľ sťažnosť. Tvrdil konkrétne skutočnosti (opakovaná ponuka ikony na aukciách, kúpa od registrovaného obchodníka, zastavenie trestného stíhania v Nemecku, prezentácia ikony sťažovateľom), z ktorých je zrejmé, že ikonu nadobudol dobromyseľne a to malo byť zohľadnené pri uznaní cyperského nariadenia. Tvrdil, že cyperské orgány už raz mali vydať príkaz na zaistenie ikony adresovaný nemeckým orgánom, no nebolo mu vyhovené. Sťažovateľ poukázal na čl. 8 ods. 1 písm. a) a f) nariadenia, podľa ktorých príkaz na zaistenie možno neuznať a nevykonať, (i) ak by jeho vykonanie bolo v rozpore so zásadou *ne bis in idem* a (ii) vo výnimočných prípadoch existujú na základe konkrétnych a objektívnych dôkazov podstatné dôvody domnievať sa, že vykonanie príkazu na zaistenie by za konkrétnych okolností daného prípadu viedlo k zjavnému porušeniu relevantného základného práva ustanoveného v Charte základných práv Európskej únie, najmä práva na účinný prostriedok nápravy, práva na spravodlivé súdne konanie a práva na obhajobu.

5. Mestský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením sťažnosť sťažovateľa zamietol. Zrekapituloval uznesenie okresnej prokuratúry a sťažnosť sťažovateľa, odcitoval ustanovenia Trestného poriadku, zákona o vykonaní príkazu a nariadenia a uviedol, že „*sťažnosť vo svojom obsahu smerovala proti dôvodom, pre ktorý bol príkaz na zaistenie hnutelnej veci vydaný justičným orgánom pôvodu, čo s prihliadnutím na § 8 ods. 5 a § 18 zákona o vykonaní príkazu a čl. 33 ods. 2 nariadenia nie je prípustné*“.

III.

6. Podľa sťažovateľa mestský súd vôbec nereagoval na jeho sťažnostné námietky, ktoré sa týkali toho, že boli splnené dôvody na neuznanie a nevykonanie príkazu na zaistenie podľa čl. 8 nariadenia, keďže mestský súd nesprávne vyhodnotil, že jeho sťažnosť smeruje proti vecným dôvodom vydania príkazu. Tým malo byť porušené jeho základné právo na súdnu ochranu. Keďže bez relevantných dôvodov došlo k zaisteniu jeho ikony, ktorú nemôže ani držať a disponovať s ňou, došlo k porušeniu jeho základného práva vlastníť majetok. Ak by jeho sťažnostné námietky boli posúdené riadne, uznesenie prokurátora by súd musel zrušiť.

7. Sťažovateľ navrhuje Okresnej prokuratúre Bratislava I dočasným opatrením uložiť zdržať sa akýchkoľvek ďalších krokov na základe príkazu na zaistenie majetku prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. Pnm 211/24/1101-7 z 30. septembra 2024, najmä zdržať sa akýchkoľvek ďalších krokov smerujúcich k odovzdaniu zaistej ikony na územie cudzieho štátu aj na základe prípadne ďalších doručených príkazov alebo žiadostí cudzích justičných orgánov. Obáva sa, že cyperské orgány zakrátko doručia slovenským orgánom príkaz na konfiškáciu podľa čl. 14 nariadenia alebo iniciujú postup podľa čl. 29 nariadenia spočívajúci vo vrátení zaisteného majetku obeti. Tým by došlo k ťažko odstrániteľnému zásahu do jeho práva vlastníť ikonu. Jeho ujma by tak bola väčšia ako ujma poškodeného na [REDAKOVANÉ] ktorému mala byť ikona odcudzená v roku 1974 pri tureckej okupácii. Dočasné opatrenie by nebolo v rozpore s verejným záujmom, keďže na Slovensku nedošlo k spáchaniu trestného činu. Ide len o zabránenie prípadnej ujmy sťažovateľa do rozhodnutia o ústavnej sťažnosti.

IV.

8. Na predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) bolo zistené, že ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a predbežne neboli zistené dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Preto bola ústavná sťažnosť podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde v celom rozsahu prijatá na ďalšie konanie.

9. Nebol dôvod nevyhovieť návrhu sťažovateľa na rozhodnutie o dočasnom opatrení. Nemožno vylúčiť, že postup a rozhodnutie okresnej prokuratúry, ako aj namietané rozhodnutie mestského súdu má prvky porušenia zákona a s ohľadom na argumenty sťažovateľa je dôsledok v podobe zdržania sa nakladania s ikonou menej závažný ako dôsledky, ktoré by mohli nastať, ak by ikona bola vydaná cyperským orgánom. Tým by mohlo byť nezvratne ohrozené vlastnícke právo sťažovateľa. Preto bolo návrhu sťažovateľa vyhovené a okresnej prokuratúre dočasným opatrením podľa § 130 zákona o ústavnom súde uložené, aby sa do právoplatnosti rozhodnutia o ústavnej sťažnosti zdržala akýchkoľvek úkonov smerujúcich k odovzdaniu ikony na územie cudzieho štátu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. decembra 2024

Robert Šorl
predseda senátu